

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Sted. f 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemaal in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIE

15 cents de regel
behalve 35 cents regel

ITALIE

Er beginnen zich wederom bekommerende geruchten roepens de rust in Italie te verspreiden. Men spreekt van eene zamenzwering welke in Maart zou moeten uitbreken, en uitgebreide vertakkingen heeft. Wat er van de waarheid dezer geruchten is, weten wij niet; doch dit is zeker, dat er hier te lande weinig geloof aan gehecht wordt.

DUITSCHLAND

Ingevolge uit Kopenhagen ontvangene tijdingen, schijnt de yrees welke men sedert eenigen tijd, ten aanzien van het uitsterven der regerende dynastie koesterde, niet te zullen vervegenlijkt worden. De koninklijke prins heeft gezonde hoop een erfgenaam te krijgen, zoodat prins Frederik van Hessen, die onlangs een groot hertogin, dochter van keizer Nikolaas, gehuwd heeft, niet als opvolger op den troon van Denemarken zou optreden. Deze tijding is niet zonder gewigt; want het was te voorzien dat Rusland zijnen ganschen vermogenden invloed op Denemarken zou uitoefenen zoodra een lid der keizerlijke familie op den Deenschen troon zou zijn gezeten.

Een Duitsch dagblad verzekert dat de keizer van Rusland en de koning van Pruisen in den loop van April te Weenen verwacht worden.

ENGELAND

Sir Robert Peel en Lord Aberdeen, zijn Donderdag, de een in het huis der Gemeenten, de andere in de kamer der Lords, over de bezetting van Taiti door de Franzen geïnterpelleerd geworden. Beide hebben de waarheid oer tijding bevestigd, doch tevens hun leedwezen over die gebeurtenis te kennen gegeven. Sir Robert Peel heeft er bijgevoegd, dat hij weldra hoopte te vernemen, dat de admiraal Dupetit-Thouars niet uit kracht van instructien, door zijn gouvernement gegeven, gehandeld heeft.

Het is dus te verwachten, dat deze zaak verbittering zal te weeg brengen, tenzij de heer Guizot het gedrag van den dapperen officier, die de fransche vlag op Taiti geplant heeft, wreke. Doch het is te betwijfelen, dat hij die nieuwe opoffering aan de handhaving der hartelijke verstandhouding met Engeland zal brengen.

Terwijl de Kamer der Gemeenten over het voorstel van Lord John Russell beraadslaagt, zendt het gouvernement nieuwe versterkingen naar het leger in Ierland; onderscheidene schepen kruisen op de kusten en aan den mond der rivieren; in het binnenste van het land vestigt men talrijke depots van wapenen en mondbehoefte. Op zulk eene wijze beantwoordt het ministerie den kreet van rechtvaardigheid, die langs alle kanten weergalmt.

Vrijdag heeft de heer O'Connell in de kamer der Gemeenten het woord gevoerd. Zijn doel was de regering te vragen welke staatkunde zij jegens Ierland voornemens is te volgen. De bevrjder hing een doek op tafereel op van den toestand zijns vaderlands, en berieps dat de rampen waaronder dit ongelukkig land gebukt gaat, van het tijdstip van de zelfde vereeniging met Engeland dog eekenen.

Overigens hebben wij een slechts onvolledig verslag van de redevoering des Ierschen afgevaardigde.

Bij het vertrek der post was hij nog handhert woord. Waarschijnlijk zal na zijne redevoering raadslaging over het voorstel van Lord John Russell gestoten worden. De kamer zou, gedurende de zitting, ter stemming overgaan.

Negentien leden van het Hoogerhuis, met Lord Normanby aan het hoofd, hebben protest opgehaakt tegen de verwerping der bewuste motie wegens Ierland, door de meerderheid van dat Huis. Hunne Lordschappen beweren onderanderen dat niet alleen de Roomsch-Katholijke bevolking van dat Land, maar ook een aanzienlijk deel der Protestantsche, reden heeft om zich over de politiek van het Torykabinet te beklagen.

Eindelijk zijn de debatten over het voorstel van Lord J. Russell wegens de Iersche zaken in eene stemming geëindigd. Die debatten hebben negen dagen geduurd: sedert jaren had eene en dezelfde motie het Lagerhuis niet zoo lang achtereen bezig gehouden. Woensdag heeft de redevoering van den Procureur-Generaal voor Ierland, den heer Smith, bijna al den tijd der zitting vereischt; maar die redevoering, welke grotendeels tot afwending der tegen hem ingebragte beschuldigingen strekte, verwierf dan ook de bijna algemeene toejuiching.

Onder de hevige voorstanders der motie behoorde de heer Hume, die beweerde dat de Ieren recht tot klagen hadden, zoo lang ook niet de laatste hunner grieven was weggenomen, en niet voldaan konden zijn, zoo lang de Gevestigde Kerk hare tegenwoordige vormen behield. Ook de heer D. O'Connell heeft, natuurlijk in gelijken geest, het woord gevoerd, niet, zeide hij, om over zich zelven te spreken, maar om te protesteren tegen elk nieuw onrecht, hetwelk men zijn Iersch Vaderland zou willen aandoen, en om te vragen hoe dat Land behoorde bestuurd te worden. Hij verdiepte zich in een historisch onderzoek der gebeurtenissen, vooral na de vorming der Unie, en besloot met den wensch dat eene volkomen gelijkheid in het godsdienstige mogt worden ingevoerd, zonder welke geene politieke vrijheid bestaan kon. Sir R. Peel heeft getracht hem en de overige voorstanders der motie op alle punten te wederleggen, en zijn voornemen medegedeeld om de Protestantische Kerk in Ierland ongeschonden te handhaven; maar tevens om aan de begeerten der Roomsch-Katholijke bevolking zooveel mogelijk te gemoet te komen; terwijl hij met aandoening herinnerde hoe hij vroeger, ter wille van deze, zich reeds vele opofferingen, zelfs van persoonlijke vriendschap met uitstekende mannen, gestroofd had.

Ten slotte gaf hij zijn vertrouwen te kennen dat, als de partijgeest hem niet dwarsboomde, Ierland van na af door de gewone wetten zou kunnen worden geregeerd, en dat eens de dag aan zou breken, op welke de Souverein der drie Rijken den grondsteen aan den tempel des vredes op de Iersche stranden leggen zou.

Toen het tot eene beslissing kwam, hebben zich driehonderd vier en twintig stemmen tegen, en tweehonderd vijf en twintig voor de motie ver-

klaard, met de Ministers met een meerderheid van negen en negentig stemmen, het veld hebben behouden.

FRANKRIJK

De inbezitting van het eiland Taiti, welke in Frankrijk en Engeland zoo veel sensatie heeft verwekt, heeft den ministerraad gedurende drie dagen bezig gehouden. De minister van Marine heeft zijnen ambtgenooten de dépêches van den admiraal Dupetit-Thouars medegedeeld. Daaruit blijkt dat die admiraal op zijn eigen gezag en zonder last van zijn gouvernement heeft gehandeld. Hij haalt geene andere grieven tegen de koning Pomare aan, dan het hyschen eener vlag, iets hetwelk geene de minste beteekenis heeft.

De koning en het ministeria zijn over die gebeurtenis, welke het Kabinet in geene geringe verlegendheid brengt, zeer ontevreden. In elk geval heeft het gouvernement besloten, het gedrag van den admiraal te wraken en de koningin Pomare en haar gezag te herstellen, ofschoon dit zo wel in geheel Frankrijk als in de kamers een ingeroep misnoegen zal te weeg brengen.

Men zal den heer Guizot op nieuw beschuldigen, de eer der fransche vlag aan de eischen van het britsch gouvernement te hebben opgeofferd; de minister van binnenlandsche zaken hooft echter die beschuldiging enigzins te verzwakken, door de teruggroeping van den heer Pritchard, overste der Engelsche zendingen, te vorderen.

In een onderhoud hetwelk hij gisteren met den heer Cowley, gezant van Engeland, gehad heeft, en waarin het voornemen van het kabinet der Tuilerien, ten aanzien der bemeestering van Taiti heeft ontwikkeld, moet de heer Guizot met kleun op die door Frankrijk verlangde teruggroeping hebben aangedrongen.

NEDERLAND

's BOSCH, 27 Febr. Zoo verre als de berigten uit 's Hage op heden loopen, hebben reeds twee en twintig leden het wettig gouverd. Dertien tegen de wet, negen voor dezelfde.

Onder de dertien leden, welke zich tegen de wet hebben verklaard, komen vier Noord-Brabanters voor: de heeren Gouverneur, Romme, Buisaers, jhr. de Jong van Beek en Donk.

-- Bij besluit van den 23 dezer, No. 62, heeft Zijne Majesteit goedgevonden de betrekking van hoogleeraar in de Nederduitsche taal en letterkunde bij de Koninklijke militaire akademie te Brussel op te hieven, en te bepalen, dat de werkzaamheden daarvan aan eenen lector in de geschiedenis en letterkunde zullen worden opgedragen; zijnde bij datzelfde besluit als zoodanig benoemd de heer A. A. van Heusden, tot diaver beëraf van de klasse in de letterkunde bij gemelde akademie.

's GRAVENHAGE, 23 Februarij. Onze Arnhemmer correspondent meldt ons onder dato 16 dezer, dat de beide leden der ridderchap van Gelderland, wier namen niet bekend zijn, in eersten rang onder onze finantieel commissarissen aan sprak geeft, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een formeel protest tegen de wet, welke op het punt van afluks is uitgegaan, gewigtig, want hij

1. De onbevoegdheid der wetgevende magt in Nederland, om den ingezetenen buitengewone belastingen op te leggen ter dekking van schulden, door het gouvernement, zoodat de toestemming der tegenwoordig vergaarde, welke schulden als onwettige uitgaven behoeven beschouwd te worden.

2. De onbevoegdheid van het wetgevend ligchaam om geheel of gedeeltelijk over de eigendommen der ingezetenen te beschikken, en hen te dwingen tot afstand van zelfs het minste gedeelte hunner bezittingen, door de Grondwet gewaarborgd.

3. De noodlottige gevolgen van afpersing des eigendoms in den vorm eener wet, te weten: ongehoorzaamheid aan de wet, misachting van het gezag, wanorde in den staat, tegenkanting en oproer.

4. De Verkuizing van een groot getal kapitalisten naar buiten 's lands, teneinde zich aan de knevelarjen eener inquisitoriale wet te onttrekken, terwijl zij die hunne onroerende goederen niet voor de kwellende maatregelen des ministers kunnen behoeden, volstrekt geene verklaring zullen doen; maar met overgeslagen armen, ten nadele des vaderlands, de schattingen en den dwang zullen afwachten.

5. De heilige plicht van elk waar burger die zijn land en zijnen Koning bemint, om het gezag te waarschruwen, teneinde zooveel het nog mogelijk is, door wijze raadgevingen de noodlottige gevolgen eens financieelen maatregels aftewenden, welke onvermijdelijk den ondergang der natie zou ten gevolge hebben.

De geachte onderteekenaars sporen de Kamer aan van hun krachtig protest aantekening te nemen. (Le Temps.)

GRAVENHAGE, den 26sten Februarij. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het wetsontwerp tot invoering eener buitengewone belasting, met daarmede gepaard gaande vrijwillige geldleening.

De Heer Brouwer heeft voor de wet gesproken. Hij heeft voornamelijk betoogd, dat de intrekking der vlottende schuld niet langer zonder gevaar kan worden uitgesteld; dat de aflossing voor de schuld aan de Handelsmaatschappij van groot belang is voor het rijk; dat ook de realisatie van de Belgische schuld niet langer zonder gevaar kan worden vertraagd, en dat er genoegzame waarschijnlijkheid bestaat; dat de thans voorgestelde maatregel door het bereiken van het genoemde drielubbele doel en van hetgeen daarmede in verband staat, tot hetstel van het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven zal leiden. Hij vertrouwdt van het gezonde verstand der natie, dat zij door deelneming aan de vrijwillige leening de buitengewone belasting onmoedig zou maken.

De Heer Mutsaers heeft de ingeroepen beginsel, dat de eigendommen van den staat voor deszelfs schuldeischers verbonden zijn, en de daarop gevestigde buitengewone belasting in onderscheidene bijzonderheden bestreden, daartoe de gebeurtenis der geschiedenis ingeroepen, en betoogd, dat de zelfde hoofdbezwaren, die de konversiewet hebben helpen verwerpen, op den tegenwoordigen maatregel toepasselijk zijn.

De Heer Uijterwiel Sterling heeft herinnerd, dat de wensch tot doortastende maatregelen en aanzuivering van den achterstand uit de Kamer zelve is opgegaan, en de tegenwoordige voordragt noodzakelijk heeft gemaakt. Hij heeft beweerd, dat de buitengewone belasting is doeltreffend, daar zij vooral ook, en naar evenredigheid, de meervermogens bereikt, en niet zoo bezwarend in bezig op wijze van uitvoering is, als men het doet voorkomen, dat het voorgestelde plan verkiestelijk is boven al de andere, die men in zoo grooten getale heeft ingediend, en dat men ten onrechte het denkbeeld van het gelukken der vrijwillige geldleening als eene hersenschimduet voorkomen.

De Heer Boreel van Hogelanden heeft de noodzakelijkheid en uitvoerbaarheid van den maatregel, alsmede de overdrijving, in sommige daartegen ingebragte bezwaren heerschende, betoogd. Hij heeft er op aangedrongen, dat na de regeling onzer financiën, tot eene herziening onzer grondwettige instellingen worde overgegaan.

De Heer van Biechoven heeft de noodzakelijkheid van het wetsontwerp betoogd, en den maatregel in zijn geheel beschouwd als genoegzaam tot herstel van 's lands financiën voor de toekomst, als doeltreffend, in zoo ver daardoor het nationaal krediet zal worden hersteld, als billijk, vermits het hier geldt een offer in het yezentlijk

belang van den Staat; en als uitvoerlijk, omdat de leening vermoedelijk vol zou komen, en omdat indien het tot de belasting komen moest, waarvan hij de bezwaren niet miste, ook deze toch niet onuitvoerlijk zou zijn. Hij heeft zijne medelieden oproepen, om door hun voorbeeld en hunne aanbevelingen de leening en het kon gratuit aan te moedigen, en dus de belasting woor te komen. Ten slotte heeft hij op het verminden van alle overtollige uitgaven, op de invoering van een vrijgevig handelsstelsel en op het voldoen aan den algemeenen wensch tot herziening der grondwet, na de regeling der financiën, aangedrongen.

De Heer Corneli heeft beweerd, dat het herzogdom Limburg, wegens zijnen afzonderlijken toestand, niet aan de buitengewone belasting op de bezittingen behoort onderworpen te worden.

De Heer de Jong van Beek en Donk en de Man hebben zich in uitgebreide redevoeringen tegen de wet verklaard.

Daarna zijn de beraadslagingen verdaagd tot dezen avond ten half acht ure.

In de avondzitting van den 26 Februarij hebben de heeren Menso, Scheers van Hamenspel, Nederburgh en Bepelaer van Molenaarsgraaf voor, en de heer Luzac tegen de wet gesproken.

In de ochtend zitting van 27 Februarij hebben de wet verdedigd de Heeren van Heeckeren, Duijmaer van Twist, van Rappard, Hinlopen en Broeze; zij werd bestreden door den Heer van Goltstein.

Er hebben dus 33 leden het woord gevoerd 15 tegen, 18 voor de wet.

MENDELWERK

DEBATTEN OVER DE WET OP DE BEZITTINGEN.

I.

Wij laten hier eenige uittreksels volgen uit de redenering van den heer Gouverneur, vertegenwoordiger van Noord-Brabant, die zich nu, gelijk altijd, op een ruim veld geplaatst heeft, zich nie door veroordeelen heeft laten medeslepen, en onafhankelijk, krachtig en waardiglijk een ontwerp bestrijdt, dat de natie verfoeft.

Het beginsel, waarop deze wet berust, is door de Regering zelve verkondigd in de memorie van toelichting van het ontwerp tot aanvulling der middelen voor 1844 en 1845. Het is het beginsel, dat de eigendommen der ingezetenen, al hunne goederen, roerende en onroerende, lichamelijke en onlichamelijke, verbonden zijn ten behoeve der rentheffers van den Staat. Het is een beginsel, dat ik voor het mijne niet kan aannemen, een beginsel strijdig met de eerste notien van het burgerlijk en staatsburgerlijk recht en allergevaarlijkst in de gevolgen die daaruit kunnen worden afgeleid. Het onderwerp is vatbaar voor wijdloopige bespiegelingen, waaraan ik mij niet begeven zal. Wij behoeven ons zelve slechts af te vragen, of wij gelooven kunnen dat onze comitanten ons de magt gegeven hebben om over hunne eigendommen te beschikken en die des noods af te staan ten behoeve der schuldeischers van den Staat. Het antwoord kan niet twijfelachtig zijn. Neen, wij bezitten die magt niet; zij ligt niet binnen de remmen van ons mandaat. Wij kunnen belastingen uitschrijven, maar dit heeft zijne natuurlijke grenzen; het wordt beperkt ook door art. 162 der grondwet, volgens hetwelk ieder ingezetenen wordt gehandhaafd bij het vreedzaam bezit en genot zijner eigendommen. Dat voorschrift is gebiedend: van hetzelfde kan in geen geval worden afgeweken. De onschendbaarheid van het privaat eigendom is eene der voorwaarden, onder welke de grondwet is uitgevaardigd.

De eerbied voor het privaat eigendom is de hoeksteen der maatschappij; waar dat beginsel verloochend wordt, is geene maatschappij meer en vangt eene ontbinding aan, in hare gevolgen even noodlottig voor de rentheffers als voor de grondeigenaren. Men beroept zich op de heiligheid van

aangevane verbindtenissen. Maar tegenover dat beginsel staat een ander, dat niet minder heilig is. Het grondbezit heeft niet minder aanspraak op bescherming van den Staat, dan het eigendom van staats-schuld-briefven bij de wet bekreërd of welke andere soort van bezittingen de eigenaar van het een mag niet bevoortregt begunstigd worden boven den eigenaar van het ander, gelijk het beginsel, dat ik bestrijd, zou medebrengen. Zoo men regtvaardig wil zijn, behoort aan den grondeigenaar in computatie te worden gebragt, hetgeen hij vooruit betaald heeft, en eerst dan kan het in aanmerking komen, om den grondeigenaar en den rentheffer op gelijken voet te belasten. Misschien staat zelfs in dat geval de grondeigenaar op een gunstiger standpunt. Hij toch, die zijne kapitalen belegt in vast goed, vergenoegt zich met eene mindere rente, omdat zijne bezitting te zekerder is. Hij daarentegen, die zijne kapitalen belegt in staats-schuld-briefven, wil wel eenige risico lopen voor de meerdere renten die hij bedingen kan. Is dit de waarachtige beschouwing der zaak, dan schijnt ook de rentheffer minder gerechtigd tot bescherming van zijn eigendom ten koste van anderen, minder aanspraak te kunnen maken op vergoeding voor zijn eigendom, omdat hij die vergoeding in het genot van meerdere rente heeft gezocht. Ik kan derhalve het beginsel niet aannemen, waarop deze wet berust.

Ik heb in de tweede plaats gezegd, dat dit wets-ontwerp is strijdig en onwaarachtig in zijne bepalingen, dat het zedeloos is in zijne strekking. Reeds het eerste artikel daarvan is, als ik dat woord gebruiken mag, een leugen. Het neemt eene daarbij vastgestelde leening eene vrijwillige leening, terwijl de gansche wet het kenmerk draagt van dwang. Gij zijt vrij, zegt de wet, om al dan niet in te schrijven; maar, voegt zij er bij, zoo gij niet inschrijft, zult gij moeten betalen; dan zal ik u voor uwe weigering straffen, u aan het scherpst onderzoek onderwerpen. Met hem, gaat de wetgever voort, die naar mijnen zin handelt, zal ik konsideratie gebruiken; ik zal met de opgave van het bedrag zijner bezittingen tevreden zijn, voor het onvolledige daarvan de oogen sluiten. Voor u daarentegen, die mij ongehoorzam zijt, blijven de inkwatoriale maatregelen, de plagerijen van den fiskus; voor u de eed. Is dat vrij zijn? Is de man vrij, wien men geweld handdoet? Ik heb bij herhaling hooren zeggen, er moet waarheid in onze wetten, in de regerings-handelingen heerschen; maar hoe zal men dan over eene wet oordeelen, waarbij dwang wijheid wordt genoemd? Nog een ander voorbeeld van deze onwaarachtigheid in de voorgestelde wetsbepalingen zal ik aanvoeren. Er zal eene belasting worden geheven van de bezittingen, zegt de wet. Onder bezittingen? Bepaalt zij al verder, worden verstaan alle roerende en onroerende, lichamelijke en onlichamelijke goederen, met uitzondering der tienden. Men zou nu denken, dat de tienden vrij zijn van de belasting; maar ween, die woorden beteekenen in deze wet, dat zij niet vrij zijn, dat zij aan de belasting zijn onderworpen, dat hij die ze niet bezit, maar schuldig is, waarvan moet betalen. En om dat goed te maken, neemt de wet aan de tiendeigenaren af, wat hun wettig toekomt. Waarlijk eene vreemde Rombinatie, uit de tijden van het Keizerrijk afkomstig, waar hier ongelukkig toegepast!

Kan men zich hejen, dat de bepalingen der wet omtrent de buitengewone belasting op de bezittingen geregeld zullen worden ten uitvoer gelegd? Ik geloof dit evenmin. Deze wet is in dat opzigt eene wet van dwang en schrik, niet van uitvoering. Men moge degenen, die tot leden der kommissien van onderzoek benoemd zijn en zich daaraan willen onttrekken, met het verlies hunner ambten bedreigen; men moge zware geldboeten opleggen aan de ingezetenen, die de kwitantien betrekkelijk de belasting niet overleggen, niet voor de kommissien verschijnen of wel daarvan den eed af te leggen, maar in weerwil van al die be-

dreigingen zal de Regering in dezen magteloos zijn; wanneer de wet ongevallig istaan de natie. De commissien van onderzoek, die april waarop alles draaien moet, wat zijn zij? Naar welke vaste regelen zullen zij berdeelen? Welken zal bijnaar voorzitten; hier zal men gestrenger, daar meegeander zijn, en alzoo eene groote ongelijkheid worden te weeg gebracht. Dit ligt in den aard der menschelijke natuur, die, hoe de wet ook dreige, niets is te veranderen, en het gevolg zal zijn, dat de opbrengst der belasting niet voldoet aan de verwachting. De financiële geschiedenis heeft dit met opzigt tot belastingen op de bezitting geleerd en de Regering zelve heeft tot driemaal toe erkend, dat teleurstelling steeds het gevolg van zulke belastingen is geweest.

II.

Uitbreukel uit de redevoering van den heer van Dam van Iselt.

Te recht zegt de heer van Dam van Iselt, dat het meer dan bekend is, dat onze redevoeringen, te dezer plaats uitgesproken, zeldzaam leiden tot overtuiging van andersdenkenden. Ik durf mij dan ook niet laten met de hoop, dat mijne woorden ingang zullen vinden bij de voorstanders van dit wetsontwerp.

Neen, Edel Mogende Heeren! maar zij zullen strekken tot rechtvaardiging van mijn votum, en wanneer de toekomst mijne voorspellingen zal hebben bewaarheid, dan zullen zij mij dienen tot een blijvend bewijs, dat ik het goede heb gewild, dat ik heb getracht het kwade te voorkomen.

Tot de gewaande redding van het vaderland zal men de heffing moeten bezigen op de bezittingen en op de inkomsten der ingezetenen.

Kunstig zamengesteld is het raderwerk; schoonklinkend en nitlokkend zijn de woorden, die men heeft gebeslist. Maar de tijd van begoocheling is voorbij en de droevige noodzakelijkheid heeft ons geleerd om de waarheid op te sporen; men heeft ons gedwongen de heekdraai der Regering tot hare ware beteekenis terug te brengen.

Men beroept zich bij deze wet op de vaderlandsche liefde van Nederlands ingezetenen. Daarop kan de Regering zich beroepen, wanneer de nood aanwezig is. De geschiedrollen zijn daar, om zulks te bevestigen, en de dagen, die wij allen hebben beleefd, hebben het geleerd, dat het woord « vaderlandelijke » in ons midden tot geen ijdel klank was ontvaard. De Koning sprak en Zijne stem drong door in de paleizen der grooten en vond weenklink in de schamele woning van den dagloonen. Allen schaarde zich, met edele geesdrift beziel, onder de banieren, waarop « vaderland en koning » geschreven stond. De zwaarste lasten werden blijmoedig getracht, zoolang de natie meende, dat zij hare offers bracht aan het waarachtig belang des vaderlands.

Nu echter nu de blinddoek is gevallen, is het mijne onverzigtig, om te dezer gelegenheid den naam van een tooverwoord; dat men ons vaak en zoo roekeloos heeft misbruikt.

In welk verband staat de vaderlandelijke liefde tot de maatregelen, welke men ons voorstelt? Staat de vijandigereed onze stankten te besprijgen? Heeft de zee hare stroomen verlegd? Worden onze dijken bedreigd? Zal de grond, aan de baren ontwoekerd, zonder krachtadige middelen tot redding terugkeeren in moeras?

Niets van dat alles, Edel Mogende Heeren! Wij leven in vollen vrede met onze naburen en de zee blijft de botwerken eerbiedigen, die de moed en de volharding onzer vaders tegen haar geweld hebben opgericht.

Wij worden geroepen om dwalingen en misrekeningen te hersellen. Wij worden geroepen om langs den aanpewozen weg het krediet van den staat te hevestigen, om haar de houders onzer schuldbreven ommevolle renten te verzekeren.

Ik zal in geen breedvoerig onderzoek der wets-

artikelen treden; slechts aan den inhoud van sommigen derzelve zal ik herinneren.

De ouden van dagen, die in de vroeme gesichten het brood der liefdadigheid eten, worden verontwaardigd door eene heffing, welke de instelling tref, waardoor alleen hun levensonderhoud verzekerd was. De ouderlooze kinderen, die van alle hulp verstoken, alle rust en ondersteuning vinden in de liefde van vreemden, worden bedreigd in hunne toekomst.

Ja, zelfs de bedelaar, die door lichaamsgebreken wordt getwongen het brood der genade uit de handen zijner medeburgers te ontvangen zal worden bezwaard in zijne ellende; want geen armen-bestuur, geene weldadige instelling wordt verschoond door deze wet.

De kleinhandelaar, de neringdoende burger, die door eerlijkheid en aanhoudende zorg zich in eene jaarlijksche winst van meer dan f. 100 verheugen mag; de werkmán, die door kunstigen handenarbeid uitmunt en die daardoor gelijke som verdient, die door noeste vlijt na jaren zwoegens zich eene kleine woning heeft verworven, dat zijn inkomen, door eene speling van het kerf van den fiskus tot een kapitaal zien brengen van duizenden guldens, waarvan hem anderhalf ten honderd zal worden gekort.

Wanneer ziekte hem tref; wanneer hij gedurende maanden op het krankbed ligt uitgestrekt; wanneer hij geen brood heeft voor zijn hulpeloos gezin; wanneer hij een klein uilvoetel, stuksgewijze, door zijne schreurende vrouw naar de bank van leening heen ziet draagen, wanneer hij wanhopend de toekomst te gemoet ziet, dan zal de fiskus hem vragen om de schatting, welke hij verschuldigd is van een kapitaal dat nooit ter zijner beschikking stond.

Iedere betuiging van onvoldragen zal worden afgewezen en de hooft des gezins zal worden vermeerderd door de inlegering van vreemde betwaaers, die de laatste bete broods aan zijne hongerige kinderen zullen bewisen.

Noemt mijne schildering niet te zwart, Edel Mogende Heeren! Het lot van een en zal honderden uwer medeburgers treffen.

Eerger nog zal de toestand der weduwen zijn, wanneer de man, wiens inkomsten zijn gekapitaliseerd, door den dood aan wordt ontruk; wanneer alle hoop op verzorging voor haar en voor haar kroost met hem zal zijn ten grave gedaald. De fiskus zal niet letten op hare tranen; spotten zal hij met haar miselijgen. De wet immers heeft beslist, dat zij een kapitaal bezit, en in den kerker zal zij moeten voor den onwil, om uit haren gedroomden overloed de verschuldigde belasting in de schatkist te storten.

Dat alles staat geschreven in een Nederlandsch wetsontwerp! Waaron heeft men verzuimd de middelen daarbij aan te wijzen, waardoor de ziekte kan worden geweerd uit de woning des nijveren belastingsschuldigen, waardoor de vrouw de zeissen des doods af kan wenden van den eenige verzorger van haar huisgezin!

In de dagen mijner vroegste jeugd werd ik getroffen door den edelen ijdele zinn onzer vaders. Toen ik een jongeling was heb ik mede gegrepen naar het zwaard, om de vreemde verdrukkers, die onze regten miskenden, van den vaderlandschen bodem te helpen verdrijven.

Toen ik een man was geworden; toen ik de zegeningen der wettelijke vrijheid konde beseffen, heb ik er mij in verheugd, een inwoner van Nederland te zijn, waar de veiligheid van personen en goederen onder de bescherming eener grondwet was geplaatst.

Om nu nu worde ik geroepen tot de beoordeeling van een wetsontwerp, dat alle welwillendheid verbracht; dat de vrijheid der burgers met voeten treedt; dat den slager wegrukt, die de geheimen der families bedekt; dat het krediet van den koopman vernielt, en waarbij de straf, die den meenedigen eerloozen burger tref, zal worden toegepast op hem, die het weigeren om te medelid te zijn, der ministeriale commissien, die de heffing op de bezittingen zijner medeburgers moeten verzekeren.

De wetgevende magt is groot en uitgebreid, Edel Mogende Heeren! maar toch, hij heeft hare grenzen. Ik ten minste houd het er voor, dat wij bij het vaststellen van verscheidene zoo drukkende bepalingen, als in dit wetsontwerp voorkomt, ons mandaat zouden te buiten gaan.

Wij veroordeelen, en te recht, den roekeloozen speler, die het geluk van zijn huisgezin, die de toekomst zijner kinderen aan een wanhopig « banco », waagt, en wij zouden den teerling werpen, wanneer die worp over het lot van duizenden huisgezinnen zal beslissen! Wij zouden de welvaart van het land, de tevredenheid des volks, zijne liefde voor de regering, zijne liefde voor den Koning wagen aan die onzekere kans eener vrijwillige leening, waarop de minister niet heeft gerekend en welker goeden uitlag hij zelve betwijfelt!

Want niet dat de tien miljoenen schats, door Doortochtige Erfgenamen van Koning Willem Frederik in de schatkist te storten, het ongenoegen zullen tenigen. Wanneer eene natie wordt gekrenkt in hare begrippen van vrijheid en rechtvaardigheid, dan is hare genegenheid voor geene miljoenen te koop.

U, Ministers des Konings, die onderling door geen anderen band, dan door die der welwillendheid verbonden zijn, u geef ik den raad, doet afstand van uw aandeel in den roep, die uw ambtgenoot zal wanen verworven te hebben, wanneer de wet mogt worden aangenomen, opdat hij de vrijheid hebben mogt uw aandeel te wetgeren, in de verantwoordelijkheid die op hem rusten zal.

U, Vertegenwoordigers des volks, u bezweer ik bij uwe liefde voor het Vaderland; bij uwe liefde voor het Huis dat ons regeert, geeft uwe goedkeurende stem aan den verderfelijken maatregel niet, die, aan een onweerswolk gelijk, met onheil is bezwangerd.

Zoekt met ons naar andere middelen van redding en herstel, en laat de dag, waarop wij de te bearaadslaging zullen sluiten, niet worden opgeteekend in de jaarboeken van Nederland, als een dag van jammer en ellende.

Advertentien.

* * Bij de Boekhandelaars H. PALIER en ZONN te Hertogenbosch, is van de pers gekomen en verkrijgbaar:

ALMANAK voor de Provincie Noord-Brabant voor het jaar 1844 a f. 1.25.

Voornemende Boekhandelaars, voornemens zijnde in de maand Mei aanstaande eene Belangrijke verzameling BOEKEN te verkoopen, zoo worden diegenen welke daarvan wenschte gebruik te maken, nitgenoodigd hunne BESTELLEN, RARITEITEN enz. vóór de heff der maand April te zenden, als wanneer men met het drukken van den Catalogus een begin maakt.

* * OP HEDEN ziet bij de GEBR. MULLER, Boekhandelaars te Hertogenbosch, het licht:

WENKEN OVER DE OORZAKEN VAN ACHTEREN VOORUITGANG IN DEN KLEINHANDEL, door den Major der Artillerie op non-activiteit, L. FRANKAMP. Prijs f. 0.40.

Aan alle Koophieden, Winkeliers en Bedrivenaars der Staatshoudkunde, zij dit alle belangrijke geschrift welmeenend aanbevolen.

* * J. A. HESS, geotrooneerd Gezigt en Mechanische Oogheekandige is van heden tot den 2 Maart te onbieden of te spreken in het Oud-Keizershof, bij den Heer GOMMERS.

ONPELBAAR MIDDEL TER GENEZING, DER ZOO AZWAARLIJK EN HARDNEKKIGE KLIERZIEKTEN.

Inwendige of uitwendige, genaamd bij sommigen: Koningsspeer, Heiligmarc, en ook wel de Marconazie, in het latijn: *Scrophulae Charas*, in het fransch: *grosulles*, hetzij in het tijdperk der veroudertheid dieer kwaat, of nu het

